

Beskrivelse af uddannelseselementet **Introduktion til klinik og patientbehandling**

Undervisningsår: 2025-2026

Ansvarlig: Pia Faurholdt

Dansk titel: Introduktion til klinik og patientbehandling

Engelsk titel: Introduction to Clinic and Patient Care

Undervisningssprog: Dansk

Placering: 1. semester

Fagtype: Obligatorisk

Antal ECTS: 10

Indhold

Formålet med uddannelseselementet er at forberede den studerende til arbejde i klinikken, så den studerende lærer at begå sig professionelt på klinikken – både i relation til patientbehandling, adfærd, kommunikation, hygiejne og arbejdsmiljø.

Elementet introducerer den studerende til grundlæggende metodik ved undersøgelse af tænder og mundhule og beskæftiger sig med basal viden om de mest hyppige sygdomme i mundhulen.

Forløb giver den studerende indsigt i, hvordan man registrerer supragingival plak og calculus samt sunde parodontale forhold, herunder pocher.

Den studerende får kendskab til de normalanatomiske strukturer i mundhulen ift. at kunne identificere afvigelser fra det normale og blive fortrolig med den anvendte nomenklatur samt identifikation af de enkelte tænder i tandsættet.

Forløbet giver den studerende en overordnet kompetence til at kunne dokumentere korrekt hygiejneprocedure på klinikken og tage de nødvendige forholdsregler for at undgå smitte på klinikken.

Den studerende får kendskab til førstehjælp inkl. hjertelungeredning (HLR) på en tandklinik.

Undervisningen sigter mod, at den studerende opnår indsigt i grundlæggende begreber og perspektiver i kommunikation og psykologi som forberedelse til mødet med patienten.

For at den kliniske undervisning kan gennemføres, er det nødvendigt, at man tillader andre studerende at gennemføre uskadelige undersøgelser og behandlinger på en selv undervejs i de kliniske øvelser.

Forløbet indeholder elementer fra fagene mikrobiologi, tandmorfologi, psykologi og intern praktik.

Progressionskrav: Ingen

Målbeskrivelser

Efter endt uddannelseselement skal den studerende kunne:

Viden

- redegøre for formål med klinisk adfærd på en tandklinik samt redegøre for principperne for afbrydelse af smitteveje i forbindelse med undersøgelse og behandling
- redegøre for mundhulens normale anatomi og variationer inden for normalområdet
- redegøre for det permanente tandsæt, nomenklatur, anomalier og morfologiske variationer
- redegøre for arbejdsmiljømæssige hensyn og problemstillinger
- forklare grundlæggende begreber inden for kommunikation
- redegøre for journalføringspligt

- redegøre for fyldningsklasser, fyldningsmaterialer og protetiske erstatninger på basalt niveau (ny)
- have viden om, hvornår der skal foretages førstehjælp
- have viden om, hvornår alarmcentralen skal kontaktes
- have viden om, at den sundhedsfaglige person på alarmcentralen vil forsøge at henvise til eller fremskaffe nærmeste hjertestarter/ AED.
- have viden om psykologiske faktorer, der kan påvirke oplevelsen og håndteringen af sygdom
- Have viden om forskellige angsttilstande.
- redegøre for forskellige definitioner af smerte og smerteoplevelse.

Færdigheder

- fremstå klinisk korrekt påklædt og udvise klinisk adfærd, der tilgodeser normerne for færden på en tandklinik
- vælge og anvende korrekte værnemidler både i simulations- og patientklinikken
- gennemføre en gingiva- og belægningsbeskrivelse på en medstuderende, herunder registrering af parodontologiske fund under vejledning
- foretage afpudsning af tænder og supragingival depuration under vejledning og under anvendelse af korrekt fingerstøtte og greb på det pågældende instrument
- kommunikere imødekommende, ligeværdigt og sagligt med studiekammerater og personale samt have kendskab til basale regler for kommunikation og kunne tilpasse sig disse i den kliniske relation
- foretage en generel førstehjælpsbehandling på øvelsesdukker og under vejledning handler adækvat, hvis der skulle opstå behov for førstehjælp på SKT's klinikker.
- kunne skelne mellem og redegøre for forskellige angsttilstande, herunder tandlægeskræk og odontofobi
- vurdere, identificere og behandle patienter med tandlægeskræk.

Kompetencer

- samarbejde, kommunikere og agere professionelt på en tandklinik
- være i stand til at anvende sit kendskab til de normalanatomiske strukturer i mundhulen ift. at identificere afvigelser fra normalen
- anvende morfologiens kliniske relevans på klinikken ift. diagnostik
- både selvstændigt og i samarbejde med andre kunne håndtere en voksen bevidstløs person, med og uden normal vejtrækning
- lejre en voksen person med normal vejtrækning i stabilt sideleje
- udføre basal genoplivning til en bevidstløs voksen person uden normal vejtrækning (hjertestop) vha. HLR
- kunne anvende en hjertestarter, hvor det er relevant for førstehjælp.
- vurdere en given patients Health Literacy, som udgangspunkt for behandlingen og undervisningen af patienten

Undervisningsmateriale

- Klinisk kompendium.
- Klinisk hygiejne på tandklinikker. Vejledning i principper og procedurer. Tandlægeskolen, KU, seneste udgave
- Nationale infektionshygiejniske retningslinjer for tandklinikker
- Dental macromorphology Odontologisk Boghandel og Forlag (2000), København/E-læringsplatformen i morfologi, SKT København
- Nielsen & Rom, Kap.1+2 i "Perspektiver på kommunikation", (s.17-39)
- Jønsson, A.R., Baker, V.H., Jacobsen, C.B. & Pedersen, .H. (2015). Brugerinddragelse: forhandlinger af autoritet, relation og viden. Tidsskrift for "Forskning i Sygdom og Samfund", nr. 22, 5-17
- Klinisk sundheds psykologi, afsnit 13, Compliance
- Servicestyrelsen -kommunikation med ældre, 20 sider
- Teoribaserede patientanalyser MTV25 sider, Absalon
- SST, 2009 Health literacy

Enkeltelementer i litteraturlisten kan udskiftes, hvis en underviser finder mere egnede tekster.

Formelle krav: Journalføring skal foregå på et forståeligt dansk med anvendelse af fagets terminologi.

Forløbet skal være bestået inden andet studieår kan påbegyndes.

Undervisningsform: Forelæsninger, holdundervisning, klinisk undervisning og selvstudium.

Arbejdsbelastning

Kategori	Timer
Forelæsning	38
Holdundervisning	35
Kliniske øvelser	15
Forberedelse	156
Eksamen	2
I alt	280

Feedbackform: Løbende feedback i undervisningsforløbet samt feedback i form af bestået/ ikke-bestået ved den afsluttende opgave.

Eksamen

Indstillingsbetingelser: 80 % fremmøde og aktiv deltagelse i den i elementet planlagte klinik og hold undervisning-

Den studerende skal have gennemført de til fagene knyttede opgaver-tests/ quizzer og afleveret rettidigt ift. de angivne datoer/deadlines, der enten fremkommer i lektionsplanen eller oplyses af underviser.

Prøveform: 2 timers skriftlig stedprøve.

Prøveformsdetaljer inkl. bedømmelsesgrundlag: Prøve er i klinisk teori og tandmorfologi og psykologi i form af multiple choice og/ eller kortsvarsopgaver.

Hjælpemidler: Ingen. Ingen brug af generativ kunstig intelligens er tilladt i eksamensaktiviteter

Bedømmelsesform: Bestået/ ikke-bestået

Censurform: Intern censur

Reeksamen: Prøveformen ved reeksamen svarer til elementets ordinære prøveform.

Det er en forudsætning for at kunne deltage på Tandpleje 1, at prøven i dette uddannelseselement er bestået.

Kriterier for bedømmelse

For at opnå karakteren 12 skal den studerende kunne:

Viden

- redegøre for formål med klinisk adfærd på en tandklinik samt redegøre for principperne for afbrydelse af smitteveje i forbindelse med undersøgelse og behandling
- redegøre for mundhulens normale anatomi og variationer inden for normalområdet
- redegøre for det permanente tandsæt, nomenklatur, anomalier og morfologiske variationer
- redegøre for arbejdsmiljømæssige hensyn og problemstillinger
- forklare grundlæggende begreber inden for kommunikation

- redegøre for journalføringspligt
- redegøre for fyldningsklassifikation, fyldningsmaterialer og protetiske erstatninger på et basalt niveau
- have viden om, hvornår der skal foretages førstehjælp
- have viden om, hvornår alarmcentralen skal kontaktes
- have viden om, at den sundhedsfaglige person på alarmcentralen vil forsøge at henvise til eller fremskaffe nærmeste hjertestarter/ AED
- have viden om psykologiske faktorer, der kan påvirke oplevelsen og håndteringen af sygdom
- have viden om forskellige angsttilstande
- redegøre for forskellige definitioner af smerte og smerteoplevelse.

Færdigheder

- fremstå klinisk korrekt påklædt og udvise klinisk adfærd, der tilgodeser normerne for færden på en tandklinik
- vælge og anvende korrekte værnemidler både i simulations- og patientklinikken
- gennemføre en gingiva- og belægningsbeskrivelse på en medstuderende, herunder registrering af parodontologiske fund under vejledning
- foretage afpudsning af tænder og supragingival depuration under vejledning og under anvendelse af korrekt fingerstøtte og greb på det pågældende instrument
- kommunikere imødekommende, ligeværdigt og sagligt med studiekammerater og personale samt have kendskab til basale regler for kommunikation og kunne tilpasse sig disse i den kliniske relation
- foretage en generel førstehjælpsbehandling på øvelsesdukker og under vejledning handle adækvat, hvis der skulle opstå behov for førstehjælp på SKT's klinikker
- kunne skelne mellem og redegøre for forskellige angsttilstande, herunder tandlægeskræk og odontofobi
- vurdere, identificere og behandle patienter med tandlægeskræk.

Kompetencer

- samarbejde, kommunikere og agere professionelt på en tandklinik
- være i stand til at anvende sit kendskab til de normalanatomiske strukturer i mundhulen ift. at identificere afvigelser fra normalen
- anvende morfologiens kliniske relevans på klinikken ift. diagnostik
- både selvstændigt og i samarbejde med andre kunne håndtere en voksen bevidstløs person, med og uden normal vejtrækning
- lejre en voksen person med normal vejtrækning i stabilt sideleje
- udføre basal genoplivning til en bevidstløs voksen person uden normal vejtrækning (hjertestop) vha. HLR
- kunne anvende en hjertestarter, hvor det er relevant for førstehjælp.
- vurdere en given patients Health Literacy, som udgangspunkt for behandlingen og undervisningen af patienten.